

SAMFERDSELSNYTT

Fra samferdselsråden ved EU-delegasjonen

Nr 7 | 2012

Brussel, 16. november

HOVEDSAKER	INNHOOLD	
<ul style="list-style-type: none"> • Usikkerhet om Lufthavnpackens videre behandling etter at transportkomiteen i Europaparlamentet avviste Kommissjonens forslag til liberalisert regelverk for bakkehåndteringstjenestene. Dette illustrerer økende opptatthet av den sosiale dimensjon i fullføringen av det indre markedet. • Store sprik i synspunkter på nødvendige reformer i jernbanesektoren. Sterke krefter vil beskytte nasjonale togselskap, mens andre argumenterer sterkt for liberalisering og like vilkår. Videreutviklingen av EUs jernbanepolitikk gjennom Jernbanepakke IV blir en stor sak i 2013 som Norge må følge aktivt med i for å sikre sine interesser. • Lange nasjonale ønskelister i Europaparlamentet skaper usikkerhet om det nye TEN-T konseptet og prioriteringen av et europeisk kjernenettverk. Medlemsstatenes krav om reduksjon av EUs langtidsbudsjett 2014-2020 vil kunne svekke utbyggingen. Nasjonal Transportplan bør ha en internasjonal dimensjon som gjenspeiler den omfattende samhandelen med EU. • Forsterket vegkantkontroll av kommersielle kjøretøyer, interoperabilitet og sertifisering i jernbanen, passasjerrettigheter og hendelsesrapportering i luftfart er blant hovedprioriteringene for det påtroppende irske EU-formannskapet. Alle sakene er direkte EØS-relevante. • Norge ligger godt an i en sammenligning av bredbåndsdekning i Europa. Det kommer forslag som skal redusere kostnadene med utbygging av superraskt bredbånd. Parlamentet vil sikre midler til utbygging i grisgrendte strøk der det kommersielle markedet svikter. 	<p><u>Europakommisjonen</u></p> <p>Arbeidsprogram 2013</p>	2
	<p><u>Elektronisk kommunikasjon</u></p> <p>Bredbånd: felles bruk av infrastruktur</p> <p>Utvidet radiospektrum for 4G</p> <p>Bredbånd i Europa – Norge ligger bra an</p> <p>Bekymring for teletilsyns uavhengighet</p>	2
	<p><u>Transport</u></p> <p>ETS utsatt for flyvninger utenfor EØS</p> <p>Strengere krav til biodrivstoff</p> <p>Handlingsplan for bilindustrien</p> <p>Nye typegodkjenningskrav</p> <p>Transportstatistisk lommebok</p>	2 2 3 3 3 4 4
	<p><u>Rådet og Medlemsstatene</u></p> <p>Langtidsbudsjett: Rådet vil spare</p> <p>Irsk EU-formannskaps prioriteringer</p> <p>Transportminister møte</p> <p>Kjøretøykontroll: kritiske merknader</p> <p>Enighet om digital ferdsskriver</p> <p>Airport slots: Rådet toner ned forslaget</p> <p>Jernbane: Frankrike reintegrerer</p>	4 4 4 5 5 5 6 6
	<p><u>Europaparlamentet</u></p> <p>Raskere implementering av felles luftrom</p> <p>Like passasjerrettigheter i alle trafikkslag</p> <p>Finansiering av europeisk infrastruktur</p> <p>TEN-T: 1030 endringsforslag</p> <p>Mer offentlige penger til bredbånd</p> <p>Forkaster forslaget om bakkjetjenester</p> <p>Slots og støyrestriksjoner vedtatt</p>	7 7 7 7 7 8 8 8
	<p><u>Andre aktører</u></p> <p>Øvelser for sikkerhet på nettet</p> <p>Europeisk atlas over PC-kriseteam</p> <p>Tunneldirektivet bidrar til mer sikkerhet</p> <p>Jernbanepakke IV: debatten fortsetter</p>	9 9 9 9
	<p><u>Høringer</u></p>	10
	<p><u>Konferanser</u></p>	10
	<p><u>Taler</u></p>	10

EUROPAKOMMISJONEN

Strategisk arbeidsprogram for 2013

23. oktober la Europakommisjonen frem sitt arbeidsprogram for 2013. Det overordnede målet er å få EU tilbake på sporet mot bærekraftig vekst. Kommisjonen vil konsentrere seg om implementering, og antall nye, strategiske forslag er i tråd med dette kraftig redusert. Forslagene er gruppert i sju nøkkelområder; ett av disse gjelder utbygging av energi-telekommunikasjons- og transportnettverk. Kommisjonen vil modernisere og effektivisere transport og logistikk som et sentralt tiltak i vekststrategien.

Forslagene innen telekommunikasjon og transport omfatter:

- **Telekommunikasjoner:** Kommisjonen vil legge frem en forordning som skal redusere kostnadene med utbygging av superrask bredbånd i første kvartal 2013. Videre er en politisk handlingsplan for trådløs kommunikasjon planlagt. Målet er å fremskynde utbredelse av trådløs bredband og bruk av frigjort radio spektrum.
- **Luftfart:** Kommisjonen planlegger en «Single Sky II plus» pakke med en melding, og to forordninger (om gjennomføringen av det felles luftrommet SES og om det europeiske luftfartstilsynets EASAs oppgaver).
- **Sjøtransport:** Kommisjonen vil legge fram forslag for å effektivisere sjøtransporten i EUs indre farvann, og en «Ports Package» for å sikre en mer transparent havneforvaltning, liberaliserte havnetjenester, samt bedre landverts tilknytninger.
- **Veitransport:** Kommisjonen vil gjøre godstransporten på vei mer effektiv, og vil bl.a. foreslå liberalisering av reglene for kabotasjekjøring av gods. Samtidig skal de sosiale reglene i vertslandet gjelde ved lengre opphold.

Samlet sett betyr dette programmet - sammen med den såkalte Jernbanepakke IV som etter planen skal legges fram før årsskiftet - mange forslag med betydelig politisk sprengkraft. Det gjelder bl.a. ansvarsdelingen mellom medlemsstater og EU, EUs medfinansiering, ytterligere liberalisering, og sosiale spørsmål i transportsektoren. Alle sakene er EØS-relevante. Les pressemeldingen [her](#). selve meldinga [her](#) og «Annex» med de konkrete tiltakene [her](#).

Elektronisk kommunikasjon og Informasjonssamfunnet

Bredbåndutbygging: Høring støtter felles bruk av infrastruktur

Europakommisjonen har nylig publisert svarene fra den offentlige høringen om hvordan man kan redusere kostnadene ved bredbåndsutbygging. Svarene bygger bl.a. opp under Kommisjonens analyse at felles bruk av infrastruktur - f.eks. for bredbånd og strømforsyning) vil minske kostnadene ved utbygging av neste generasjons bredbånd betraktelig. Finland blir flere ganger nevnt som eksempel på beste praksis. Administrative barrierer og høyere kostnader for vedlikehold av delt infrastruktur, blir pekt på blant forhold som hindrer felles bruk av kabelgater og annen relevant infrastruktur. Kommisjonen vil legge frem forslag til forordning om saka i 2013 (se arbeidsprogram [ovenfor](#)). Oppsummeringsrapporten fra Kommisjonen og høringssvarene finnes [her](#).

Utvidet radiospektrum for 4G

Europakommisjonen besluttet 5. november å utvide radiospektrumet for 4G (neste generasjons) teknologier rundt 2 GHz båndet med 120 MHz. Vedtaket pålegger medlemsstatene å åpne spektrumet innen 30. juni 2014. og etablerer harmoniserte tekniske vilkår som gjør det mulig for ulike teknologier å fungere sammen. Les mer [her](#).

Bredbånddekning i Europa – Norge ligger bra an

Europakommisjonen publiserte 6. november rapporten om bredbåndutbygging i EU, Norge og Island i 2011. Studien fokuserer på superrask bredbånd. Når det gjelder bredbånd i rurale strøk ligger dekningen i Norge over gjennomsnittet. Med 95,9 prosent dekning (alle teknologier kombinert) ligger Norge litt over gjennomsnittet av de undersøkte land (95,2 prosent). Landet har den bredbåndtekniske mest utfordrende geografien av de undersøkte landene, men ligger over gjennomsnittet ved alle teknologier bortsett fra WiMAX og HSPA. Les mer [her](#).

BEREC bekymret for nasjonale teletilsyns uavhengighet

Den europeiske organisasjonen for nasjonale teletilsyn BEREK er bekymret for tendenser i flere land som truer uavhengighet til nasjonale tilsynsorganer (NRA). BEREK kritiserer initiativ som ville overført ansvar for regulatoriske oppgaver fra NRAer til regjeringer. I tillegg advarer BEREK medlemsstatene mot innsparinger i offentlige utgifter slik at det går ut over tilsynsoppgavene. Kommisjonen bes å holde et øye med utviklingen og eventuelt gripe inn ved behov. Les mer [her](#).

Transport og mobilitet

EUs kvotesystem: Midlertidig utsettelse for flyvninger til og fra EU/EØS

12. november annonserte Kommisjonen at den vil legge frem et hasteforslag for å gi ICAO (International Civil Aviation Organisation) ett år for å komme frem til en global løsning for CO₂-tiltak i internasjonal luftfart. Konkret skal flygninger fra og til land utenfor EØS og Sveits få dispensasjon fra ETS-systemet. For flygninger innen EØS-land (og Sveits) vil reglene og gjennomføringen opprettholdes som fastsatt. Dersom ICAO rådet ikke kommer frem til en fellesløsning i 2013 vil EU kreve at alle flygninger som bruker EØS-flyplasser skal omfattes av kvotesystemet. Bakgrunnen for Kommisjonens «stop the clock»-vedtak er at ICAO Council i sitt møte 9. november viste fremgang i arbeidet med å finne en global løsning. Det ble bl.a. enighet om å nedsette en høynivågruppe som skal utrede en markedsbasert mekanisme. EU har kommet under sterkt press fra bl.a. USA, Russland, Kina og India, og den europeiske flyindustrien har fryktet at EUs regionale løsning ville svekke dens konkurransevne. Les mer [her](#) og pressemelding fra Kommisjonen [her](#).

Strengere krav til biodrivstoff

17. oktober la Kommisjonen frem forslag til nye regler for biodrivstoff. EUs mål for fornybar energi i transportsektoren fører til press på matjord og utslipp som følge av indirekte arealbrukskonsekvenser (ILUC). Kommisjonen foreslår derfor at maksimalt halvparten av EUs 10 prosent mål for fornybar energi i transportsektoren skal kunne dekkes ved bruk av biodrivstoff fra avlinger på matjord (det vil si olje og etanol fra blant annet mais, soya og raps). Kommisjonen vil også øke krav til innsparing av klimagassutslipp for biodrivstoff: fra dagens krav om 50 prosent innsparing i 2017 til krav om 60 prosent innsparing for nye biodrivstoff installasjoner fra 1. juli 2014. Nye typer biodrivstoff som alger, halm og avfall skal få markedsincentiv og kan få støtte også etter 2020. Kommisjonen skal revidere forslaget i 2017 med mulighet for introduksjon av ILUC-faktorer. Forslaget er EØS-relevant. Les pressemeldinga [her](#), selve forslaget [her](#) og reaksjoner fra miljøbevegelsen og industrien [her](#) og [her](#).

Handlingsplan for bilindustrien

Kommisjonen presenterte 8.november en handlingsplan for bilindustrien – CARS 2020 -som sliter tungt under den økonomiske krisen. Handlingsplanen omfatter bl.a. et initiativ for grønn transport. Dette “European Green Vehicles Initiative” er knyttet til neste rammeprogram for forskning og innovasjon - Horizon 2020. Miljøbevegelsen reagerte med skuffelse fordi de syns CO₂-tiltakene ikke er gode nok. Les mer [her](#) og [her](#).

Nye typegodkjenningkrav fra november

Nye biler må fra 1.november oppfylle typegodkjenningkrav under General Safety Regulation som ble vedtatt i 2009. De nye kravene inkluderer bl.a. automatisk påminnelse om bilbelte, enklere festing av barneseter («ISOFIX»), bedre beskyttelse mot bagasje i tilfelle ulykke og et overvåkingssystem for dekktrykk. Obligatorisk indikator for gearskifte skal redusere forbruk av drivstoff. El-biler må oppfylle strenge sikkerhetskrav til det elektriske systemet. Les mer [her](#)

Transportstatistisk lommebok

Kommisjonen har lagt frem Statistical Pocketbook 2012 for Transport. Det omfatter transportstatistikk fra alle medlemslandene i EU og EFTA-landene. Statistikken omfatter bl.a. transportarbeid, veger, jernbane og annen infrastruktur, sikkerhet, transportkostnader og sysselsettingstall. Statistikken kan lastes ned [her](#) eller bestilles gratis i papirutgave. Heftet er et nyttig oppslagsverk for internasjonale sammenligninger.

FORMANNSKAPET – MINISTERRÅDET – MEDLEMSSTATENE

Langtidsbudsjett 2014-2020: Rådet vil stramme inn

Med utgangspunkt i det kypriotiske formannskapets «forhandlingsboks», la Rådspresident Van Rompuy 14.november fram et nytt kompromiss-forslag til EUs langtidsbudsjett 2014-2020. Her foreslås det kutt på 75 milliarder euro i forhold til Europakommisjonens forslag, og med åpning for å kutte enda mer. Kommisjonens forslag er på i alt 1033 mrd. Euro. I følge presseomtale ligger det mer til vekstfremmende tiltak enn i den kypriotiske skissen. Dette innebærer bl.a. at Kommisjonens forslag til finansiering av infrastruktur - Connecting Europe Facility - ikke kuttes som i den kypriotiske skissen. Kommisjonens forslag på i alt 50 mrd euro til CEF i perioden 2014-2020 justeres til vel 46 mrd euro; herav 29.7 mrd euro til transport og 8.3 mrd euro til telekommunikasjoner. Dette kan være gjort for å ha manøvreringsrom i senere faser av behandlingen av langtidsbudsjettet. En rekke medlemsland ønsker større kutt enn det som hittil er kommet på bordet, mens andre støtter Kommisjonens forslag. Det europeiske råd skal behandle langtidsbudsjettet 22-23 november. Europaparlamentet slutter entydig opp om Kommisjonens forslag og ønsker påplussinger. Dragkampen fortsetter. En [bakgrunnsartikkel](#) på norsk finner du på EU-delegasjonens hjemmesider.

Påtroppende irsk EU-formannskaps transportprioriteringer

De foreløpige hovedprioriteringer for det irske EU-formannskapet i første halvår 2013 er forsterket vegkant kontroll av kommersielle kjøretøyer, interoperabilitet og sertifisering i jernbanen, passasjerrettigheter og hendelsesrapportering i luftfart, og tiltak for mer effektiv maritim logistikk.

Irland legger opp til et nøkternt program på transportområdet med hovedvekt på å skape enighet om lovsaker under sitt EU-formannskap i første halvår 2013. Transportrådsmøtene avholdes 11.mars og 10.juni. Det blir organisert en høynivå-konferanse om trafikksikkerhet i Dublin 28.mars med hovedtema reduksjon av alvorlig skadde. Det planlegges ikke noe uformelt transportminister møte.

Når det gjelder Roadworthiness Package er hovedsaken for Irland å få til enighet om hovedretningslinjene for en forsterket vegkantkontroll av kommersielle kjøretøyer (ny forordning). Men Irland er også forberedt på å «fullføre» behandlingen av forslaget til periodisk kjøretøykontroll (ny forordning) siden saksbehandlingen nå i høst synes å ta lengre tid enn det kypriotiske formannskapet har lagt opp til.

Dersom JernbanepakkeIV blir framlagt før jul som forutsatt vil Irland starte med de mer tekniske delene, dvs forslag knyttet til forsterket interoperabilitet, spørsmål om felles europeisk sertifiseringsordning og ERAs framtidige oppgaver.

Innen luftfart vil Irland legge mye arbeid i behandlingen av revisjon av forordningen om flypassasjerers rettigheter, og om revisjon av direktivet om hendelsesrapportering i luftfarten. Begge forslag forventes framlagt i desember. På tross av usikkerhet om Lufthavnpakkens videre skjebne etter at Europaparlamentets transportkomite avviste Kommisjonens forslag til ytterligere liberalisering av bakkehåndteringstjenestene, regner man imidlertid med at de to andre elementene - slots- og støy-regelverket - vil bli behandlet videre i Rådet og EP.

Hovedtrekkene fra Transportministermøtet 29. oktober

Hovedsakene på Transportrådsmøtet i Luxembourg 29.oktober var tildeling av slots på flyplasser, strengere periodisk kjøretøykontroll og forordningen om digital ferdsskriver; se separate artikler nedenfor. Ellers vedtok Rådet uten diskusjon resultatet av omarbeidingen av Jernbanepakke III til et nytt samlet direktiv. Tyskland, Østerrike og Luxemburg stemte imot; Estland, Polen og Slovakia avsto fra å stemme. Direktivteksten (Rådet og Europaparlament) finnes [her](#). Rådet godkjente også signering og midlertid anvendelse av avtalen med Eurocontrol som angir et nytt og stabilt rammeverk for et utvidet samarbeid, særlig i forbindelse med implementeringen av Single European Sky.

Selve avtalen finnes [her](#). Pressemeldinger fra ministermøtet finnes [her](#) (Rådet) og [her](#) (Formannskapet).

Kritiske merknader til forslaget om periodisk teknisk kjøretøykontroll

I Rådets diskusjon 29.oktober om Kommisjonens forslag til revisjon av reglene for periodisk teknisk kjøretøykontroll, var det bred enighet om behovet for bedre harmonisering mellom medlemslandene. Men de fleste som tok ordet, gikk imot Kommisjonens forslag om å endre reglene fra direktiv (som gir større handlingsrom for nasjonale tilpasninger). Flere land syntes at kostnadene ved hyppigere kontroller ikke står i forhold til forventet gevinst, og trakk i tvil tallene fra Kommisjonen om at opp til 10 prosent av alvorlige ulykker skyldes tekniske feil. Det var også sterk motstand fra flere mot å inkludere motorsykler og mopeder i ordninga. Synspunktene som framkom i Rådsmøtet faller i stor grad sammen med vurderingene som er gjort i et brev fra den norske samferdselsministerens til det kypriotiske formannskapet om saken. Det kypriotiske EU-formannskapet har som ambisjon at Rådet skal kunne bli enig om hovedretningslinjene på Rådsmøtet i desember. Europaparlamentet har utpekt Werner Kuhn (EPP, Tyskland) som rapportør for dette forslaget. Rapporten vil etter planen komme til avstemning i transportkomiteen i mai neste år. Les ellers en [artikkel](#) om norsk nasjonal ekspert som arbeider med trafikksikkerhet i Brussel.

Enighet om digital ferdsskriver

Transportministerrådet kom 29. oktober fram til politisk enighet om sin holdning til Europakommisjonens forslag om bruk av digital ferdsskriver (tachograf) i lastebiler. Den nye forordningen er utformet slik at den skal hindre svindel med kjøre-/hviletidsbestemmelsene og bidra til å redusere administrative kostnader. Nøkkeltiltaket er introduksjon av en satellitt basert, digital ferdsskriver. Kommisjonens forslag om å integrere sjåførkortet i førerkortet, for å hindre misbruk av sjåførkortet, ble imidlertid avvist. Kommisjonen er ikke fornøyd med den politiske enigheten. I et «statement» sier Kommissær Kallas at teksten ikke i tilstrekkelig grad garanterer mot bedrageri og misbruk, særlig fordi Rådet avviser sammenslåing av visse deler av sjåførkortet og førerlisensen, uten å angi noe langsiktig alternativ. Kommisjonen er også kritisk til at Rådet vil forskyve innføringstidspunktene til medio 2018.

Rådet og Europaparlament er nå i gang med uformelle forhandlinger om et kompromiss i 2.lesning. Europaparlament ønsker høyere tempo i innfasingen; alle nye biler bør ha den nye ferdsskriveren montert i 2017; og alle biler fra 2020. På samme måte som Rådet, går ikke Europaparlamentet inn for å integrere sjåførkortet og førerkortet. Begge institusjonene legger vekt på at kostnadene ved slik sammenslåing ikke står i rimelig forhold til nytteverdien. Pressemelding fra Rådet finnes [her](#) og reaksjonen fra Kommisjonen [her](#).

Airport slots: opprettholder utnyttelsesgrad og åpner for annenhåndsomsetning

Rådet ble enig om "general approach" i omarbeidingen av forordningen om fordeling av tidsluker ved europeiske lufthavner. Europakommisjonen ønsket å øke kravet til utnyttelsesgrad fra 80 prosent til 85 prosent, og øke slots seriene fra 5 til 15 i sommersesongen og fra 5 til 10 om vinteren, for å sikre en bedre utnyttelse av flyplass-kapasiteten. Dette ble imidlertid enstemmig avvist av Rådet.

Rådet var mer kompromissvillig når det gjaldt annen hånds omsetning av slots, selv om det var betydelige skillelinjer i Rådet mellom «liberale» og «restriktive» medlemsland. Storbritannia med følge av bl.a. Nederland og Sverige lå tett opp til Kommisjonens forslag, og mente at man måtte ha en felles løsning over hele Unionen. På den andre siden kjempet Frankrike med støtte bl.a. fra Tyskland og Danmark, for restriksjoner og «safe guard clauses» for å sikre god regional tilgjengelighet. Brev til formannskapet i forkant av Rådsmøtet med norske synspunkter på slotsforordningen går i samme retning som Danmark og andre medlemsstater som er bekymret for virkningene for regional tilgjengelighet. Resultatet ble et kompromiss hvor medlemslandene kan suspendere annen hånds omsetning av slots i tilfelle hvor det kan dokumenteres at det vil skape betydelige problemer. Kommisjonen skal i slike tilfelle varsles og kan reise innsigelser i løpet av tre måneder.

Enigheten i Rådet innebærer en nedskalering i forhold til Kommisjonens forslag. Kommisjonen mener teksten ikke var moden for en «general approach» siden den etter dens mening ikke i tilstrekkelig grad bidrar til å løse kapasitetsproblemene. Derfor sa transportkommissær Siim Kallas etter møtet at han er forberedt på å bruke en tøffere tone i den videre behandling av saken i Rådet og Europaparlamentet. Pressemelding fra Rådet finnes [her](#), Kommisjonens reaksjon [her](#) og en artikkel [her](#).

Frankrike re-integrerer nettforvalter og jernbaneoperatør

Mens Europakommisjonen sannsynligvis vil foreslå fullstendig skille («unbundling») mellom infrastrukturforvaltning og togdrift i den kommenede Jernbanepakke IV, går den franske regjeringa motsatt vei: infrastrukturforvalteren RFF og jernbaneselskapet SNCF skal samles igjen under en form for holdingselskap. Transportminister Cuvillier vil gjøre slutt på «rivaliseringen» mellom de to statlige selskapene som ble skilt på 90-talet og skape en ny «omforent infrastrukturforvalter» (gestionnaire d'infrastructure unifié), GIU, som overtar tidligere RFF og blir tett knyttet til SNCF. GIU skal være et offentlig selskap, men den nøyaktige juridiske formen er ikke avklart ennå. SNCF støtter forslaget, mens RFF er imot den nye strukturen og ønsker å beholde sin uavhengighet fra jernbaneselskapet. ERFA (European Rail Freight Association, som organiserer private aktører innen godstransport på jernbane) har reagert med et brev til Kommissær Kallas der de spør om den franske planen er i tråd med EU-regelverket. Den franske regjeringas pressemelding finnes [her](#) og ERFAs reaksjon [her](#). Se også artikkel med andre aktørers syn på videre reformer i jernbanen [nedenfor](#).

EUROPAPARLAMENTET

Rettslige skritt for å sikre rask implementering av felles luftrom

Europaparlamentet krever fullstendig og rask implementering av reglene for EUs felles luftrom SES (Single European Sky), og kritiserer medlemsstatene for ikke å oppfylle vedtak de selv har vært med på. 23. oktober ble en resolusjon der de folkevalgte viste sin sterke bekymring for manglende handling fra medlemslandenes side vedtatt med stort flertall. Dette gjelder særlig den meget svake framdriften i etableringen av funksjonelle luftromsblokker (FABs). Parlamentet oppfordrer Europakommisjonen å ta rettslige skritt mot medlemsstater som somler, og ønsker Kommisjonens plan om nye lovforslag tidlig i 2013 for å styrke gjennomføringen av SES velkommen. Les mer [her](#) og [her](#). Videoopptak av komitéformann Simpsons tale om emnet kan du se [her](#).

Styrking av passasjerrettigheter i alle transportgrener

I sin rapport for sterkere passasjerrettigheter går Europaparlamentet inn for et felles lovgrunnlag for passasjerrettigheter i alle transportslag som sikre like vilkår. Parlamentet etterlyser også bedre informasjon til de reisende, og bedre gjennomføring av rettighetene. Rapporten ble vedtatt 23. oktober og er et innspill til Europakommisjonens videre arbeid med regelverket for passasjerrettigheter. Blant annet vil Kommisjonen etter planen legge fram forslag til forsterkning av flypassasjerers rettigheter før jul. Les pressemeldinga [her](#).

Finansieringsordningen for infrastruktur må gi europeisk merverdi

I diskusjonen av utkast til rapport om Connecting Europe Facility på fellesmøtet mellom ITRE- (industri, telekom, forskning og energi) og TRAN-komiteen den 5.november understreket rapportørene og en rekke av komitemedlemmene, at CEF-midlene i all hovedsak må anvendes på prosjekter som gir europeisk merverdi. Ikke desto mindre er det svært mange endringsforslag som er mer nasjonalt orientert. Mange pekte på viktigheten av å utnytte de innovative finansieringsinstrumentene som ligger i CEF på en slik måte at det utløser private investeringer i infrastruktur i langt større grad enn det en har sett hittil. Rapportørene advarte mot å åpne for bruk av CEF-midler til innkjøp av rullende jernbanemateriell. Det var tverrpolitisk kritikk av Rådets forslag om å kutte i Kommisjonens forslag til CEF-budsjett. Det blir felles komiteavstemning om rapporten 27.november. Rapportutkastet finnes [her](#).

TEN-T: Transportkomiteén diskuterer 1030 endringsforslag

Europaparlamentets to rapportører for forslaget til nye retningslinjer for utbyggingen av Trans-Europeiske Transport nettverk (Koumotsakos, EPP, Hellas og Ertug, S&D, Tyskland) står overfor en kjempeutfordring når de nå skal prøve å samle oppslutning om kompromisser blant de i alt 1030 endringsforslagene som er fremmet til KOMs forslag til nye TEN-T retningslinjer. Rapportutkastet ligger [her](#), endringsforslagene [her](#), [her](#) og [her](#).

Da TRAN-komiteen drøftet endringsforslagene 6.november, delte rapportørene forslagene inn i tre grupper:

- a. Rene nasjonale forslag uten europeisk merverdi
- b. Forslag som bryter med KOMs planmetodologi
- c. Konstruktive endringsforslag, bl.a. knyttet til å gi regionale myndigheter en plass i korridor-koordineringen siden de ofte også har økonomisk ansvar; videreutvikling av «grønne korridorer», samt bygge inn «last mile»-utfordringer i prosjektene.

Rapportørene var tydelige på at de ikke ville bidra til å desintegre det foreslåtte kjernenettverket, og oppfordret sine kolleger til ikke å støtte endringsforslag som ikke har påviselig «europeisk merverdi» eller som bryter med selve planmetodikken. Rapportørenes holdning ble meget positivt mottatt av Kommisjonen under dagens møte.

236 av endringsforslagene gjelder kartbilagene. Det omfatter forslag om å løfte prosjekter i det omfattende nettverket inn i kjernenettverket.

Sett fra norsk side er det interessant at de danske MEP-ene Anne Jensen (ALDE) og Ole Christensen (S&D) foreslår å forlenge kjernenettverket (veg og bane) på Jylland fra Aarhus til Fredrikshavn og Hirtshals. Avstemningen i komiteen er 27.november, og i plenum i januar neste år.

Mer offentlige penger til bredbåndutbygging

6. november vedtok Europaparlamentets industri- og forskningakomit  ITRE sitt forhandlingsmandat for trilogforhandlingene med Rådet om det transeuropeiske telekommunikasjons nettverk. Rapport ren fikk 43 ja-stemmer til sitt forslag og en stemme i mot. ITRE legger bl.a. vekt på mer offentlige midler til utbygging av bredbånd i grisgrendte strøk. En av finansieringskildene er den nye finansieringsordningen for europeisk infrastruktur, CEF, som i tillegg til direkte EU-bidrag også inneholder incentiver som skal utløse private investeringer; se ellers artikkel om CEF-diskusjon i Parlamentet [ovenfor](#).

Lufthavnpakken: Avviser Kommisjonsforslag om bakkeh ndteringstjenester

Europaparlamentets transportkomite TRAN avviste 6.november Europakommisjonens forslag til ny forordning om bakkehåndteringstjenestene ved europeiske lufthavner. Ved avstemningen stemte 22 representanter for   avvise forslaget, 20 stemte i mot. Forslaget falt i hovedsak på grunn av motstand mot videre liberalisering av bakkehåndteringstjenestene, herunder økte minimumskrav om antall tilbydere ved de største lufthavnene, og for svake garantier for de ansattes rettigheter ved virksomhetsoverdragelse.

Siden stemmetallene i transportkomiteen var såpass jevne, er det en viss usikkerhet knyttet til det endelige resultatet i plenum. En skuffet visepresident Kallas, uttalte etter møtet i TRAN at Kommisjonen vurderer alle alternativ, inkludert   trekke hele lufthavnpakken. Stemmer også plenum imot har man ikke lenger en Airports Package med tre forordninger, men står igjen med to separate lovtekster – en om slots og en om prosedyrer for st yrestriksjoner. Les pressemeldinger fra Parlamentet [her](#) og fra partigruppene [her](#), [her](#), [her](#) og [her](#).

Lufthavnpakken: rapport om slots og st yrestriksjoner vedtatt

Mens Europaparlamentets transportkomit  (TRAN) avviste Kommisjonens forslag til ny forordning om bakkehåndteringstjenestene (se [ovenfor](#)), vedtok TRAN rapporten om endringer i forordningen om slotstildeling med 39 mot 5 stemmer. Parlamentarikerne styrket den uavhengige slots-koordinatorens rolle, og tilføyet regler som skal forhindre at handel med slots har negative konsekvenser for regionale flyplasser og selskap. Kommisjonens forslag om øke utnyttelsesgraden fra 80 prosent til 85 prosent ble avvist. TRANs innstilling har mange likhetstrekk med de justeringer som ble gjort av Rådet.

Den tredje delen av lufthavnpakka, st yforordninga, ble vedtatt i samme m te med 33 mot 10 stemmer. Lokale vedtak om st ybegrensninger må meldes til Europakommisjonen, men denne kan ikke overprøve beslutningen hvis vedtaket er i tråd med den internasjonale luftfartsorganisasjonen ICAOs regler for «balanced approach» og tar omsyn til de berørte partene. Kommisjonen ønsket en sterkere rolle i overvåkingen av lokale flyoperative restriksjoner. Alle tre rapportene om Lufthavnpakken skal til plenumsavstemning i desember. Les mer [her](#) og [her](#).

ANDRE AKTØRER

Øvelser for sikkerhet på nettet

ENISA har analysert cyber security øvelsene i medlemslandene i det siste og laget en rapport med funnene og anbefalinger. Antall øvelser har økt; det samme gjelder samarbeidet både på tvers av nasjonale grenser og mellom det offentlige og private. Blant sju nøkkeltiltak anbefaler ENISA opprettelse av et bedre integrert internasjonalt miljø før slike øvelser, bedre utveksling av beste praksis, støtte til å utvikle verktøy for å planlegge og gjennomføre øvelser og gjennomføring av komplekse øvelser som omfatter flere sektorer så vel som flere land eller hele Europa. Les mer [her](#).

Europeisk atlas over PC-kriseteam

ENISA har publisert et nytt interaktivt atlas over nasjonale CERT (Computer Emergency Response Teams). Atlaset viser "Europas digitale brannmenn" per sektor og land. Norske CERT er mIRT, UiO-CERT, UniNett-CERT, Statoil CSIRT, NorCERT, DnB IRT, Telenor CERT. Les mer [her](#).

Tunneldirektivet bidrar til mer sikkerhet

En test av 10 vegtunneler som er del av det europeiske transportnettverket TEN-T viser tydelig økt sikkerhet etter innføringen av det såkalte tunnelsikkerhetsdirektivet. Likevel gjenstår det en del nødvendige forbedringer bl.a. når det gjelder brannvern og nødutganger. Det er automobilforbundet FIAs (Fédération Internationale del'Automobile) medlemmer som testet tunneler i Tyskland, Østerrike, Italia, Nederland og Sveits på kriteriene som er fastlagt i direktivet. Innen 2019 skal alle tunneler som er lengre enn 500m og med i TEN-T nettet oppfylle sikkerhetskravene. Dette gjelder også TEN-T tunneler i Norge.

Radikale og konservative syn i debatt om Jernbanepakke IV

ERFA (European Rail Freight Association, som organiserer private aktører innen godstransport på jernbane) har publisert sitt posisjonspapir om videre liberalisering av jernbanemarkedet. ERFA ønsker en ikke-diskriminerende tilgang til markedet og foreslår bl.a. full organisatorisk skille mellom infrastruktur- og transporttjenester («unbundling»). Infrastrukturforvalter skal få utvidet ansvar for alle «essential functions», og jernbanetilsynene må bli helt uavhengige. Det europeiske tilsynet, ERA, bør etter ERFAs mening styrkes og bli «Single European Rail Systems Authority». Posisjonspapiret ligger [her](#).

De to største aktørene Deutsche Bahn og franske SNCF, som begge er imot obligatorisk unbundling, har lagt frem en studie av jernbanemarkedet i USA, Japan, Canada, Russland og Kina, som de hevder gir gode argumenter for at en holdingselskaps modell gir store effektivitetsmessige gevinster. Britiske RFG (Rail Freight Group), som er for unbundling, mener imidlertid at studien ikke har noen relevans for EU. Mens EUs jernbanemarkedet har både person- og godstransport, er det i Japan nesten bare persontransport på skinnene, mens det i de andre undersøkte landene nesten bare er godstransport.

Også en annen studie – finansiert av CER (Community of European Railway and Infrastructure Companies) - støtter motstanderne av obligatorisk «unbundling». Forskerne konkluderer at obligatorisk unbundling i EU vil koste mye uten at det fører til mer konkurranse eller større markedsandeler for jernbanen. I følge studien blir «unbundling» billigere hvis det er lite jernbanetraffikk, men dyr hvis transportvolumet er stort. Økonomene anbefaler derfor at hvert land skal kunne velge den modellen som passer best i den respektive situasjonen. I dag er det fire land som har en integrert organisering gjennom holdingselskap: Tyskland, Østerrike, Italia og Belgia (som vurderer å endre det). Studien kan du lese [her](#).

Høringer

Modernisering av Single European Sky lovgivningen

Kommisjonen ber om synspunkter på forenkling, klargjøring og effektivisering av SES-lovgivningen og harmonisering av SES og EASA-regler. Høringsfrist 13.12. Online spørreskjema finnes [her](#).

Bærekraftig bytransport

Kommisjonen ønsker synspunkter på planer og tiltak, bl.a. om veinbruksbetaling, tilgangsbegrensninger og godstransport i byene. Høringsresultatene vil bli del av grunnlaget for varslet forslag til endringer i SES-lovgivningen i 2013. Høringsfrist 17. desember; høringen finnes [her](#).

Telecom markets Recommendation

Med bakgrunn i markedsmessige og teknologiske endringer har Kommisjonen lagt ut en offentlig høring om den såkalte Telecom markets Recommendation. Målet er å oppdatere listen over hvilke deler av telekom-markedet som fortsatt bør være underlagt forhåndsregulering av nasjonale teletilsyn. I følge Digital Agenda-kommissær Kroes er det viktig at ex ante reguleringen kun fokuserer på «persistent structural competition problems and facilitating investments». Kommisjonens anbefaling ble sist oppdatert i 2007. Høringsfrist 8. januar 2013. Pressemelding [her](#), og høringen [her](#).

e-Freight: Elektronisk støttesystem for godstransport

Kommisjonen ber om synspunkter på det planlagte initiativet for elektronisk godstransport «e-Freight» slik det er beskrevet i Hvitboken om EUs transportpolitikk. E-freight skal gjøre godstransport med ulike transportmiddel og over landegrensener enklere. Hensikten er å utvikle et rammeverk for informasjonsutveksling mellom aktørene i transportlogistikk kjeden. Høringa med frist 17. januar finnes [her](#).

Konferanser

DG MOVE-konferanse: **Fair and efficient road pricing** – 5. desember 2012 i Brussel. Mer informasjon [her](#).

DG MOVEs TEN-T dager: **Connect to compete: Transport days: Business Summit** – TEN-T Day–TEN-T Calls for Proposals Info Day- 27.-29. november 2012 i Brussel. Mer informasjon [her](#).

ECTA-workshop: **Broadband for all. The role of governments and operators (Universal service, State Aid and public networks)** – 26. november Brussel. Mer informasjon [her](#).

Taler

Kommissær for Digital Agenda Neelie Kroes: [Connecting Europe: Fast Broadband for All](#)

Kommissær for Digital Agenda Neelie Kroes: [ITS-Transforming Transport](#)

Kommissær for Transport, Siim Kallas: [Transport's role in reviving European growth](#)

Kommissær for Transport, Siim Kallas: [Tale på ITS konferansen i Wien 22. oktober](#)

Vennlig hilsen
Olav Grimsbo
Samferdselsråd

olgr@mfa.no

+32 (0) 2 238 74 44

